

HAREID KOMMUNE

LÆRING OG OMSORG

KVALITETSPLAN FOR GOD OPPVEKST I HAREID KOMMUNE

Strategisk plan for utvikling av oppvekstsektoren i Hareid 2016 – 2020

INNHALD

Formål med planen	4
Samandrag av tema i planen	6
Prosessen.....	8
Sentrale styringsdokument	10
Regionale føringar	11
Barnehage- og skuleeigarrolla	12
Visjon for oppvekstsektoren i Hareid.....	13
Status for oppvekst i Hareid	14
Vaksenrolla i barnehage/skule	16
Handlingsprogram for perioden 2016-2020	18
Satsingsområda	19
A. Læringsmiljøet.....	19
B. Tidleg innsats	21
C. Samarbeid heim – barnehage/skule	28
D. Tverrfagleg samhandling	31
Organisasjonsutvikling	35
Barnehage.....	36
Skule.....	38
Strategisk utvikling	42
Økonomi	44
Oppfølging av planen	45
Grunnlagsdokument	46
Vedlegg	48
Historikk for arbeidet med kvalitetsplanen.....	50
Referansar	51

FORMÅL MED PLANEN

Denne planen skal vere ein plan for innhald og utvikling av barnehagane og grunnskulen i Hareid kommune 2016-2020. Den førre pedagogiske kvalitetsplanen dekkja perioden 2004-2008. Kvalitetsplanen skal vere eit bindeledd mellom sentrale styringsdokument og kommunen sitt handlingsprogram for 2016-2020. Føremålet med planen er å ha eit styringsverktøy for barnehage- og skuleleiarane. Den skal bygge på politiske vedtekne resultatmål.

PLANEN SKAL

- ▶ Ta utgangspunkt i det ansvar kommunen har som barnehage- og skuleeigar
- ▶ Vere ein overordna plan for helsestasjon, barnehage, skule, PPT, barnevern
- ▶ Vere eit styringsdokument for dei instansar som arbeider med oppvekstsektoren
- ▶ Tene som informasjon til foreldre/føresette og andre om barnehage og skule sine satsingsområde

Prioriteringane i planen skal innarbeidast i årlege tiltaksplanar, som vert styrande for barnehage, skule, helsestasjon, koordinerande eining, barnevern, Ressurscenteret og Pedagogisk psykologisk tenestekontor (PPT).

Planen vert også eit styringsverktøy som foreldre/føresette skal bruke i FAU-arbeidet, og som skal ligge til grunn for barne- og elevmedverknad i opplæringa.

Kommunen har i dag eit system for balansert målstyring der kvalitative data frå barnehagen og skulen gjer det mogeleg å samanlikne utviklinga i oppvekstsektoren over tid, samanlikne eiga verksemd med andre og sikre ein raud tråd i arbeidet på alle nivå.

VIDARE LEGG PLANEN TIL GRUNN

- ▶ Ein synleg barnehage- og skuleeigar med ambisjonar, engasjement og innsikt
- ▶ Ei administrativ leiing med kompetanse, kapasitet og evne til å styre utviklingsarbeid
- ▶ Profesjonsutvikling av barnehage- og skuleleiarar og pedagogisk personale
- ▶ Eit kvalitetssystem med klare ansvar i høve definerte mål
- ▶ Økonomiske rammer som står i forhold til ambisjonane om å heve kvaliteten
- ▶ Utvikle eit felles verdisyn som alt arbeid med barn og unge skal tuftast på

Det er ei målsetting at ein årleg utarbeidar tiltaksplanar som viser systematiske arbeidsmetodar, tiltak og evalueringsrutinar, som slik skal sikre at sektoren når dei målsettingar som ligg i kvalitetsplanen.

SAMANDRAG AV TEMA I PLANEN

I ARBEIDET MED PLANEN HAR DET KOME FRAM FIRE OMRÅDE SOM KREV PRIORITET

- ▶ Læringsmiljø
- ▶ Tidleg innsats
- ▶ Samarbeid heim og barnehage/skule
- ▶ Tverrfagleg samarbeid

Foreldre/føresette er viktigaste personane i barnet sitt liv. Dei kommunale tenestene i Hareid kommune skal støtte opp om foreldre/føresette og hjelpe dei med barn og unge si meistring av eigne liv.

Det er særleg viktig å legge tidleg innsats og ressursar i barn og unge, fordi denne fasen i livet gir grunnlag for kva slags liv ein vil få som vaksen. Dei første leveåra legg grunnlaget for den fysiske, kognitive og sosiale emosjonelle utviklinga hos barn. Med god rettleiing, god undervisning, rett kunnskap og godt læringsmiljø kan ein bygge sterke, trygge og glade barn og såleis redusere uheldig utvikling. Førebygging og tidleg innsats er god samfunnsøkonomi, og difor er styrking av samarbeidet heim og barnehage/skule eit viktig tema i planen.

Folkehelsemeldinga seier at utvikling i helse er nært knytt til oppvekstvilkår og dei tilhøve barn veks opp under. Det tverrfaglege samarbeidet mellom dei kommunale tenestene er sentralt, og planen skal vere eit bindeledd mellom dei ulike tenestene. Barnet skal fylgjast opp, frå småbarns-avdelinga i barnehagen til ferdig ungdomsskule, med god hjelp frå alle kommunale tenester.

Hareid kommune vil etablere KFU - eit kommunalt foreldreutval for barnehagar og skular. Hareid kommune vil vidare kontinuerleg arbeide med system som sikrar kvaliteten i oppvekst, i tråd med krav sett i Barnehagelova og Opplæringslova §13-10.

Læring og omsorg – Strategisk plan for utvikling av oppvekst i Hareid 2016-2020 er styrande for kommunen si rolle og innsats innanfor oppvekstområdet. Planen er ikkje altomfattande for barn og unge sin oppvekst i Hareid, men senterer på dei områda som ein vurderer til å vere viktige å utvikle i åra som kjem.

Også det frivillige lagsarbeidet har ei sentral rolle i arbeidet med å legge til rette for at barn og unge opplever eit byggjande og stimulerande oppvekstmiljø rundt seg. Kommunen vil samarbeide nært med frivillige lag og organisasjonar for at dei unge som veks opp i Hareid skal føle seg verdsette og prioriterte.

PROSESSEN

Arbeidet med denne overordna kvalitetsplanen vart sett i gang i mars 2015 og med det samrøystes vedtaket i Hareid kommunestyre PS 14/15.

VEDTAK:

OVERORDNA KVALITETSPLAN FOR OPPVEKST I HAREID KOMMUNE 2016-2020

Arbeid med utarbeiding av ei overordna kvalitetsplan for oppvekst vert starta opp med dei vurderingar og føringar som ligg i saka.

- ▶ *Det vert sett ned ei styringsgruppe med kommunalsjef for oppvekst, leiar i levekårsutvalet, ein styrar, ein rektor, leiande helsesyster og leiar i PPT. Leiar i levekårsutvalet er leiar for styringsgruppa*
- ▶ *Styringsgruppa utarbeidar overordna rammer for arbeidet med kvalitetsplan og sett ned ei arbeidsgruppe leia av kommunalsjef for oppvekst med ansvar, mynde og mandat for utarbeiding av prosessar undervegs og ferdigstilling av kvalitetsplan*
- ▶ *Levekårsutvalet vert referansegruppe for prosjektet og skal jamleg bli informert om arbeid og framdrift*
- ▶ *Arbeidsgruppa rapporterer til styringsgruppa*
- ▶ *Endeleg kvalitetsplan vert lagt fram for kommunestyret innan mars 2016 for endeleg vedtak*

Styringsgruppe og arbeidsgruppe vart etablert, desse kom i arbeid i løpet av forsommaren 2015. Det vart halde politisk dag 28. april 2015 om innhald og kvalitet i planen. På dette møtet deltok representantar for politisk nivå, administrasjon, kommunale tenester, ungdomsråd og frivillige lag og organisasjonar.

Det har blitt gjennomført SWOT-analyser i aktuelle einingar, i barnehagane, i skulane, på helsestasjonen, barnevernet og hos PPT.

Felles FAU-møte for barnehage og skule vart halde i mars 2016, med aktuell informasjon om arbeidet med og innhaldet i overordna kvalitetsplan, samt gjennomføring av SWOT-analyse.

Resultatet av SWOT-analysane peikar eintydig på tema som er viktige for kvalitet og kunnskap i oppvekst i Hareid. Desse tema vert handsama i handlingsprogrammet på side 18 og utover.

FAKTA:

SWOT-analyse (strength, weakness, opportunities, threat) er eit strategisk planleggingsverktøy som kan brukast for å vurdere styrke, svakheiter, muligheiter og truslar i ei bedrift/organisasjon. Analysen tek for seg interne og eksterne faktorar som kan hjelpe eller true ei bedrift i høve til å nå sine mål.

FAU – foreldrerådet sitt arbeidsutval.

SENTRALE STYRINGSdokUMENT

- ▶ Barnehagelova med rammeplan
- ▶ Stortingsmelding nr. 19 (2015-2016) Tid for lek og læring
- ▶ Stortingsmelding nr. 41 (2008-2009) Kvalitet i barnehagen
- ▶ Stortingsmelding nr. 24 (2012-2013) Framtidens barnehage
- ▶ Opplæringslova med forskrifter
- ▶ Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2006
- ▶ Stortingsmelding nr. 31. 2007-2008 Kvalitet i skulen
- ▶ Lov om barneverntjenester
- ▶ Barnekonvensjonen
- ▶ Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester

REGIONALE FØRINGAR

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL

Fylkesmannen skal hovudsakleg rettleie, informere og motivere til deltaking i statlege tiltak, rekruttere og evt. velje ut deltakarar. Vidare skal ein innhente planar, fordele midlar, innhente rapportar og oppsummere/rapportere til Utdanningsdirektoratet.

REGIONALT SAMARBEID I SJUSTJERNA

Barnehagenettverket Sjustjerna arbeider mellom anna med kompetanseheving for tilsette i barnehagane. Leiinga i barnehageadministrasjonen i dei sju kommunane samarbeider.

Skulenettverket Sjustjerna samarbeider om leiaropplæring, ungdomsskulesatsinga, nettverksamarbeid. Leiinga i skuleadministrasjonen i dei sju kommunane samarbeider.

BARNEHAGE- OG SKULEEIGARROLLA

Sentralt for kommunen er det einskilde barnet si læring og danning. Det er på barnet/eleven si læring og danning at kommunen sin innsats kan målast.

Barnehage-/skuleeigar skal ha kunnskap om bakgrunn for, innhald i, og konsekvensar av dei sentrale føringane for grunnskule og barnehage, jf. Barnehagelova med Rammeplan, Opplæringslova og Kunnskapsløftet.

Med grunnlag i dei sentrale føringane må eigar bidra til klare prioriteringar. Kvalitetsplanen skal syne kvar vi skal i perioden planen gjeld for. Ein årleg tiltaksplan skal innehalde prioriteringar og konkretisering.

For å trygge involvering frå foreldre/føresette vil ein opprette KFU – kommunalt foreldreutval.

KFU skal ha faste møte med kommunalsjef for oppvekst. Formålet er å drøfte utfordringar, og styrke brukarperspektivet, og for å skape gjensidig respekt og forståing.

Oppvekstsektoren i Hareid kommune skal ha eit kvalitetsvurderingssystem i tråd med krava i Opplæringslova § 13-10. For barnehage skal det utarbeidast ei felles norm for kvalitet i Hareids-barnehagane. Felles mal for verksemdsplan, årlege styringsdialogmøte, felles retningslinjer for systemisk arbeid med kartleggingsprøver og undersøkingar skal sikre kvalitet i alle ledd.

Omsorg og læring

VISJON FOR OPPVEKSTSEKTOREN I HAREID

STATUS FOR OPPVEKST I HAREID

«Gode oppvekstvilkår legg grunnlaget for gode og meningsberande barne- og ungdomsliv her og no, og fremjar utviklinga av mennesket som kan bruke sine ressursar på ein byggjande måte for eiga familie og det samfunnet ein vil vere ein del av».

Det er i dag ei overordna målsetting for alle instansane i kommunen å arbeide førebyggjande og heilskapleg med barn i oppvekstmiljøet.

I barnehagen skal barn få kjenne at det er godt å vere barn, som ein eigenverdi i seg sjølv. God og tydeleg leiing i barnehagen og autoritative vaksne er heilt avgjerande for å hjelpe alle barn inn i eit positivt og utviklande sosialt fellesskap. Å vidareutvikle dette aspektet er nødvendig å forankre i planen.

Hareid kommune har eit prosjekt i regi av PPT, «Kompetanseløft for barnehagane». Dette er ei vidareutvikling av prosjektet «Dei utfordrande barna» som PPT har drive i ein av barnehagane og på eine barneskulen i kommunen. Kompetansehevinga skal føre til organisasjonsutvikling, endringsarbeid og implementeringskvalitet i heile personalgruppa. Målet er å gjere dei tilsette i stand til å sjå frå einskildbarn og den einskilde sine utfordringar over til korleis fellesskapen og miljøet kan leggast til rette for betre læring og utvikling generelt.

Hareid kommune har ein Handlingsplan for samhandling og overgang, mellom barnehage og skule. I Stortingsmelding 16 vert tidleg innsats for livslang læring vektlagt. Hareid kommune vil arbeide for å kvalitetssikre overgangar frå barnehage til 1. klasse, frå barneskule til ungdomsskule og til vidaregåande skule.

Skulane er godt i gong med tilbod om foreldre-skule for foreldre/føresette i 1. klasse.

Dette er eit samarbeid mellom skule, helsestasjon, barnevern, PPT og kyrkja.

Begynnaropplæringa i skulen dannar grunnlaget for all vidare læring og meistring, i skulen og seinare i livet. Skuleeigar og tilsette må einast om felles langsiktige mål og satsingsområder og bygge felles system. Skulen i Hareid må få felles praksis for å legge til rette for læring, basert på kva forskning seier om god praksis. Målet må vere eit godt læringsmiljø med tilpassa opplæring til alle, uansett evner eller føresetnader.

Sentralt i dette arbeidet er ein forpliktande dialog mellom barnehage, skule og Pedagogisk-psykologisk tenestekontor (PPT). Samarbeidet må vidareutviklast, og det er naudsynt å utvikle barnehagen og skulen sitt arbeid på systemnivå.

Fokus på folkehelse skal vere gjennomgåande i Hareid kommune sine planar.

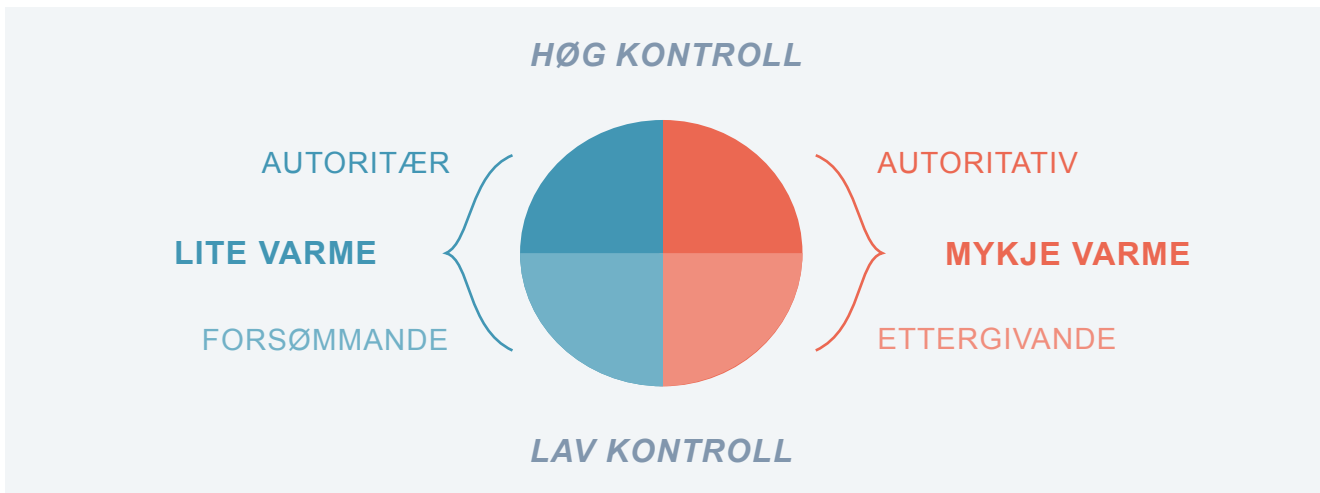
Godt folkehelsearbeid krev systematisk og langsiktig innsats på tvers av sektor- og einingsnivå. Folkehelsestenkinga må inn på alle nivå i oppvekstsektoren og der kommunen har oppgåver og ansvar. Utjamning av sosiale ulikskapar i helsa til barn og unge er eit viktig mål i folkehelsearbeidet og i arbeidet med eit godt oppvekstmiljø.

Viktig er det å legge til rette for at våre nye sambygdingar vert inkluderte og tekne vare på i eksisterande oppvekstmiljø.

Hareid kommune har eit tverrfagleg Levekårsforum, som koordinerer og utviklar førebyggjande tiltak for barn og unge. Det er eit samarbeid mellom ulike kommunale og frivillige tenester for å bygge trygge nettverk og positive aktivitetar kring barn og unge.

VAKSENROLLA I BARNEHAGE/SKULE

Læringsmiljøet er basis for kunnskapstileigninga på alle felt. Det er viktig at eit felles syn på leing gjennomstyrer organisasjonen. Den autoritative læringsteorien kan synleggjerast ved figuren under.

Med varme meiner ein kvaliteten på relasjonen mellom den vaksne og barna, medan kontroll er eit uttrykk for i kva grad den vaksne er tydeleg og har forventningar til barn (Nordahl 2005). Det å bygge relasjonar til det einskilde barnet, der den vaksne gir uttrykk for at han likar barna, engasjerer seg, viser ekte interesse og empati, er det viktigaste grunnlaget for barn si utvikling og læring. Vaksne som kjenner og veit noko om interessene til barnet, dannar grunnlag for seinare samhandling (Ogden 2001). Ved å gi rom for medverknad og møte barn som likeverdige menneske, vere anerkjennande ved å gi direkte og tydeleg ros, støtte, oppmuntring og positiv tilbakemelding, dannar ein eit godt grunnlag for ein god relasjon. Dei som har ein god relasjon til kvarandre, vil ofte ha gjensidig tillit til kvarandre.

Kontroll eller krav betyr tydeleg og varm grensetting, der grenser og krav vert forklart slik

at barnet forstår dei moralske prinsippa som ligg bak grensesettinga. Vaksne grip inn med planlagde reaksjonar og er tydelig på kva som ikkje er akseptert, t.d. mobbing. Dei vaksne er proaktive, det vil seie at dei er budd til læringsøkta og dei er i forkant og førebygg overgangar og utfordrande situasjonar. Ein leiar som har god kontroll, har god oversikt over kva barna/elevane held på med og kven dei er saman med, dei har oversikt over samspel, læringsøkta og kva som skjer i friminutta og i leiken. God kontroll handlar også om å ha realistiske krav og forventningar til produksjon og kva den einskilde kan meistre. For at ein skal ha ein klar og eintydig stil, må skåren på dei to aksane ligge utanfor sirkelen (Rørnes 2006 s.126).

For meir informasjon om den autoritative leiarstilen, sjå vedlegg side 48.

Å HØYRE TIL

Vondt er av alle andre
bli trakka på og trengd.
Men vondare å veta
at du er utestengd.
Det er så mangt i livet
du ventar deg og vil.
Men meir enn det å vera,
er det å høyre til.

Jan-Magnus Bruheim

A close-up photograph of a person's hands working on a piece of graph paper. The person is holding a pencil in their right hand and a ruler in their left hand, appearing to be drawing or measuring. The background is slightly blurred, showing a wooden desk and a white shirt. A semi-transparent pink box is overlaid on the center of the image, containing the title text.

HANDLINGSPROGRAM
FOR PERIODEN 2016-2020

SATSINGSOMRÅDA

A. LÆRINGSMILJØET

MÅL

- ▶ Eit godt og inkluderande læringsmiljø skal bidra til positiv læring og utvikling for barn og unge, det skal sikre ein barnehage- og skulekvardag som fremjar god helse og trivsel
- ▶ I eit trygt miljø vil alle kunne kjenne seg verdsett og anerkjent, dei vil trivest og oppleve at dei høyrer til
- ▶ Hareid-samfunnet må arbeide for at ingen skal oppleve mobbing, utestenging, trakassering, rasisme, vald eller diskriminering
- ▶ Alle som arbeidar i oppvekstsektoren har ansvar for at alle barn og unge skal føle at dei «høyrer til» i eit fagleg, sosialt og kulturelt fellesskap
- ▶ Barna i barnehagen og elevane i skulen skal oppleve høg grad av meistring, det å ha gode relasjonar til sine leiarar og eit godt sosialt klima i barnegruppa og i klassa. Forsking viser at det er spesielt fem forhold som er grunnleggande når ein arbeidar for å utvikle og oppretthalde gode læringsmiljø:
 1. Den tilsette si evne til å leie gruppe, klasse, undervisning og læringsaktivitetar
 2. Positive relasjonar mellom barn/elev og leiar
 3. Positive relasjonar og kultur for læring / undring blant barna/elevane
 4. Godt samarbeid mellom heim og barnehage/skule
 5. God leiing (autoritativ), organisasjon og kultur for læring i barnehage og skule

Skal ein kunne utvikle gode læringsmiljø i barnehage og skule med bakgrunn i desse prinsippa, må ein arbeide systematisk over tid, ein må involvere heile Hareid-samfunnet og sikre reell medverknad frå elevar, barn, tilsette, samarbeidspartar, skuleeigar og foreldre/føresette. Ein må arbeide kontinuerlig med å utvikle kunnskapsbaserte arbeidsmåtar slik at ein kan få ut det beste læringspotensialet hos alle. Ved å

utvikle autoritative leiarar vil ein mellom anna kunne legge til rette for god fagleg, emosjonell og sosial læring, ein vil også kunne førebygge mobbing og dermed bygge gode psykososiale barnehage- og skulemiljø.

Det fleirkulturelle perspektivet er ein naturleg del av arbeidet med læringsmiljøet (Stortingsmelding nr. 6, 2012-2013).

MÅL FOR ARBEIDSPROSESSAR

- ▶ Leinga og dei tilsette ved eininga reflekterer jamleg over eininga si styrke og utfordring og kva for verkty og grep det er høveleg å nytte i arbeidet med læringsmiljøet
- ▶ Dei tilsette har høg merksemd på verknaden av relasjonen vaksen og barn/elev, og tar ansvar for kvaliteten på denne relasjonen
- ▶ Undervisninga har tydeleg og god struktur
- ▶ Pedagogane/lærarane er tydelege på læringsmål, arbeidsinnsats og åtferd
- ▶ Dei formelle samarbeidsorgana ved eininga har ei aktiv rolle i arbeidet med eit inkluderande læringsmiljø
- ▶ Eininga kartlegg jamleg mobbing, analyserer resultatata og set inn naudsynte tiltak
- ▶ Eininga har utarbeidd eigen handlingsplan mot mobbing. Dei tilsette er kjend med og har eigarforhold til planen slik at kvar einskild er i stand til å førebygge og handtere mobbing hjå barna/elevane
- ▶ Bruk av tolk vil i mange samanhengar vere nyttig i samarbeidet heim og barnehage/skule

RESULTATOPPNÅING VERT VURDERT GJENNOM

- ▶ Barnesamtaler
- ▶ Elevundersøkingar
- ▶ Foreldreundersøkingar
- ▶ Leiar sine observasjonar og dialog med tilsette
- ▶ Dialogmøte
- ▶ Årleg rapportering frå einingane

B. TIDLEG INNSATS

MEIR UTFYLLANDE KAN OMGREPET «TIDLEG INNSATS» FORKLARAST SLIK:

Å FØREBYGGE

- ▶ Å ha ei genuin interesse for barn sine medfødde evner og ønskje om å fylge opp desse i takt med barnet
- ▶ Å kunne identifisere og vurdere barn og unge si utvikling og deira kompetanse
- ▶ Å kunne legge til rette kvardagen og undervisninga slik at kvart individ får medverke til eiga meistring og utvikling
- ▶ Å inkludere i fellesskapen
- ▶ Å sikre gode overgangar barnehage-skule, barneskule-ungdomsskule, ungdomsskule-vidaregåande skule
- ▶ Å arbeide etter det autoritative leiingsprinsippet

Å FANGE OPP

- ▶ Å kunne avdekke teikn på skeivutvikling innafor alle område: -kognitivt, -emosjonelt, -sosialt, -fysisk og psykisk
- ▶ Å nytte profesjonelt skjøn og kompetanse for å avgjere kva oppfylgningstiltak som styrkjer læringsutviklinga

Å FYLGE OPP

- ▶ Å kjenne rutinar og prosedyrar for å setje inn naudsynte tiltak
- ▶ Å syte for brei tverrfagleg vurdering og kompetanse i nært samarbeid med føresette
- ▶ Å planlegge og kontinuerlig evaluere tiltak retta mot system/miljø eller einskilde barn/elevlar
- ▶ Å syte for at rettar i tråd med lovverk vert tilgodesett barnet/eleven

MÅL

Alle profesjonar, som til ei kvar tid møter eit barn, skal saman med føresette handle slik at barnet får dei beste føresetnader for ein god kvardag og optimale utviklingsmoglegheiter.

Dei første åra i eit menneske sitt liv er prega av stor læringskapasitet dersom tilhøva ligg til rette for det. Fokus på førebygging og tidleg innsats tidleg i barneåra er eit viktig arbeid for å sikre god psykisk helse blant befolkninga. Barndommen kjem ikkje i reprise. Difor er generell allmennpedagogikk for alle barn god investering i vår framtid.

Med forankring i Barnehagelova og forskrifta til denne (Rammeplanen) skal barnehagen tilpasse det allmennpedagogiske barnehagetilbodet til barna sine behov og føresetnader. Dette skal også gjelde dersom eit barn har behov for ekstra støtte i kortare eller lengre periodar. Barnehagen kan både kompensere for og virke beskyttande for barn som har eit vanskelig utgangspunkt.

Eit barnehagetilbod av god kvalitet er på mange måtar tidleg innsats i seg sjølv. Samtidig må dette omgrepet også forståast som å kunne setje inn tiltak tidleg når kartlegging og observasjon tilseier at det er behov for dette. (Stortingsmelding 19, 2015-2016, Tid for lek og læring).

Tidleg målretta innsats og fokus på høg kvalitet gjennom heile barnehagetilbodet legg grunnlaget for dei beste utviklings- og læringsmoglegheiter. (Stortingsmelding 24, 2012-2013, Framtidas barnehage).

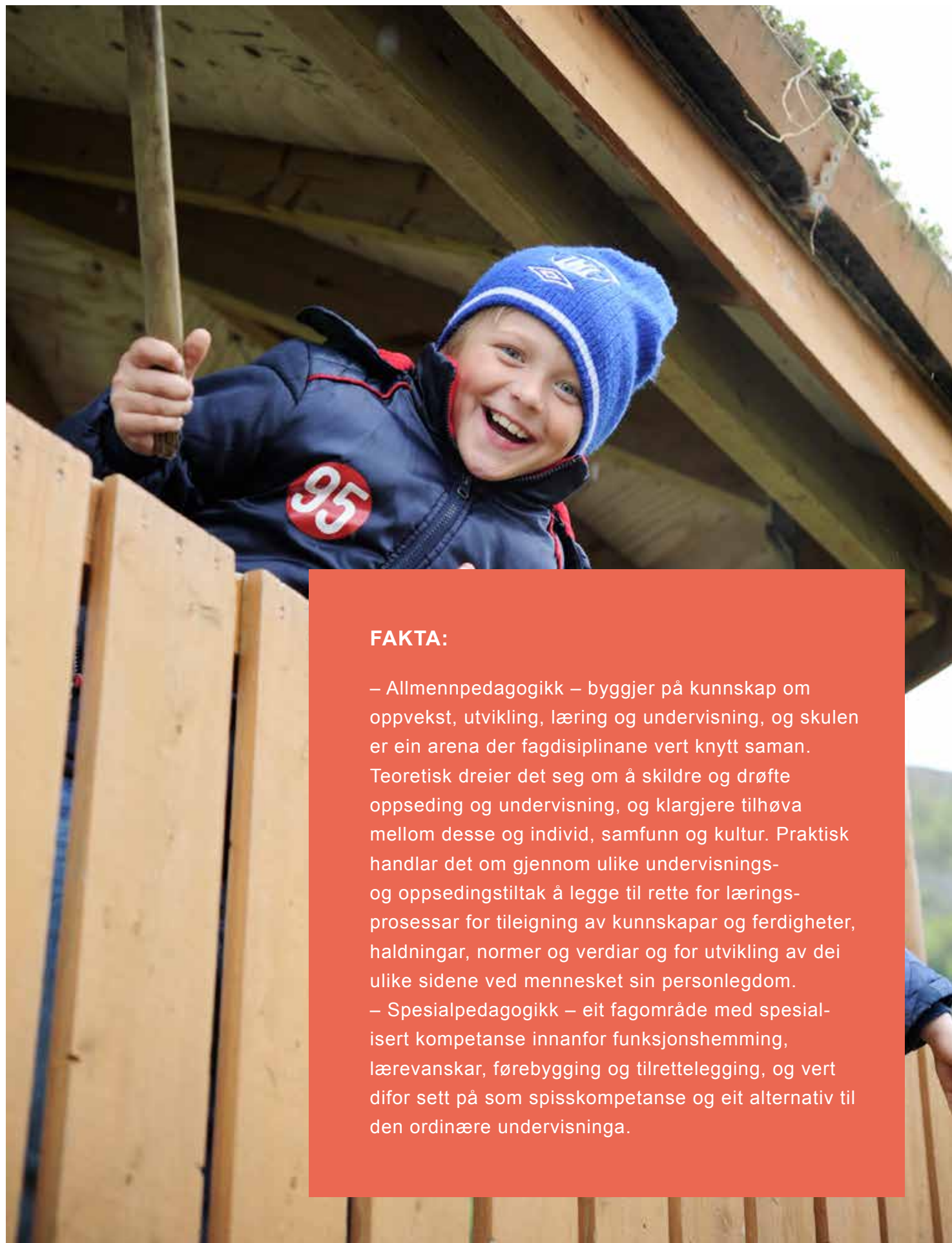
I skulen handlar dette om at eleven tidleg vert inkludert i gode læringsprosessar som skal sikre den einskilde tilpassa opplæring.

Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hos den enkelte eleven, lærlingen og lære kandidaten (Opplæringslova § 1-3). Dette stiller slike krav til tidleg innsats i læringsmiljøet:

- ▶ Skape motivasjon og førebygge vanskar gjennom gode læringsmiljø
- ▶ Møte mangfaldet av eleven sine evner og føresetnader gjennom tilpassa opplæring
- ▶ Realistiske mål, konkrete tiltak og gode rutinar for vurdering i spesialundervisninga

Dette vert også vidareført og utdjupa for både barnehage og skule i Stortingsmeldinga nr. 18 (2010-2011) Læring og fellesskap.

Det er viktig for å lukkast med dette arbeidet at barnehagen og skulen har klare målsetjingar for og samarbeider om overgangar mellom institusjonane i utdanningsløpet. Hareid kommune har handlingsplanar i høve overgangar mellom institusjonane.

FAKTA:

- Allmennpedagogikk – byggjer på kunnskap om oppvekst, utvikling, læring og undervisning, og skulen er ein arena der fagdisiplinane vert knytt saman. Teoretisk dreier det seg om å skildre og drøfte oppseding og undervisning, og klargjere tilhøva mellom desse og individ, samfunn og kultur. Praktisk handlar det om gjennom ulike undervisnings- og oppsedingstiltak å legge til rette for læringsprosessar for tileigning av kunnskapar og ferdigheter, haldningar, normer og verdiar og for utvikling av dei ulike sidene ved mennesket sin personlegdom.
- Spesialpedagogikk – eit fagområde med spesialisert kompetanse innanfor funksjonshemming, lærevanskar, førebygging og tilrettelegging, og vert difor sett på som spisskompetanse og eit alternativ til den ordinære undervisninga.

Målretta systematisk arbeid med tidleg innsats betyr også samarbeid med andre instansar.

HELSESTASJONEN

Dette er familien sitt første møte med det offentlege omsorgs- og utdanningssystemet. Ein møter barn og føresette gjennom svangerskap, på faste helsekontrollar, gjennom skulehelsetenesta, helsestasjon for ungdom og ved busetjing av nye flyktningfamiliar. Alt helseopplysningsarbeid og alle kartleggingar som vert gjort med påfylgande tiltak, er tidleg innsats. Ved identifisering av problem har ein rutinar for vidare kartlegging, tilvising og samarbeid med foreldre, barnehage, skule og andre instansar.

BARNEVERNTENESTA (BVT) – RETT HJELP TIL RETT TID

BVT skal først og fremst vere ei førebyggjande hjelpeteneste. Ein samarbeider med helsestasjon, lege, politi, skular og barnehagar, der informasjon og førebygging er viktige stikkord. BVT kan tilby rettleiing til tilsette i barnehage og skule både i team og einskildvis, og vere ein profesjonell samtalepartnar når ein er uroleg for eit barn/ein ungdom.

BVT kan tilby ei rekkje tiltak på førebyggjande plan:

- ▶ Foreldrerettleiing som tryggjer foreldre/ føresette i oppsedarrolla
- ▶ Hjelp (både praktisk og økonomisk) til å opprette fritidstiltak
- ▶ Hjelp til avlastning i utfordrande periodar i livet (t.d. besøksheim, støttefamilie)

PEDAGOGISK PSYKOLOGISK TENESTE (PPT)

PPT arbeider med førebygging ved å drive rådgjeving og rettleiing mot føresette, barnehage og skule, og dette er ein viktig del av omgrepet tidleg innsats. Til dømes kan ein arrangere kurs og kalle inn til kartleggingsamtalar ved behov. Framlegg til ny lov om barnehagar gir sterke signal om at PPT skal arbeide med alle barn og elevlar, ikkje berre dei med spesielle behov. PPT skal prioritere organisasjonsutvikling og kompetanseheving. Dette er også i dag viktige satsingsområde for PPT for Ulstein og Hareid.

Innafor området tidleg innsats gjer PPT eit viktig arbeid m.o.t. kompetanseheving av tilsette i barnehage i høve læringsmiljø frå tidleg førskulealder.

Tidleg innsats i skulen kan vere at PPT kjem inn og hjelper med å organisere opplæringa godt. Med fagpersonar inne tidleg i organisering og systemarbeid, kan ein førebygge både fagvanskar og åtferdsvanskar, mobbing med meir.

Tilsette ved Pedagogisk Psykologisk kontor

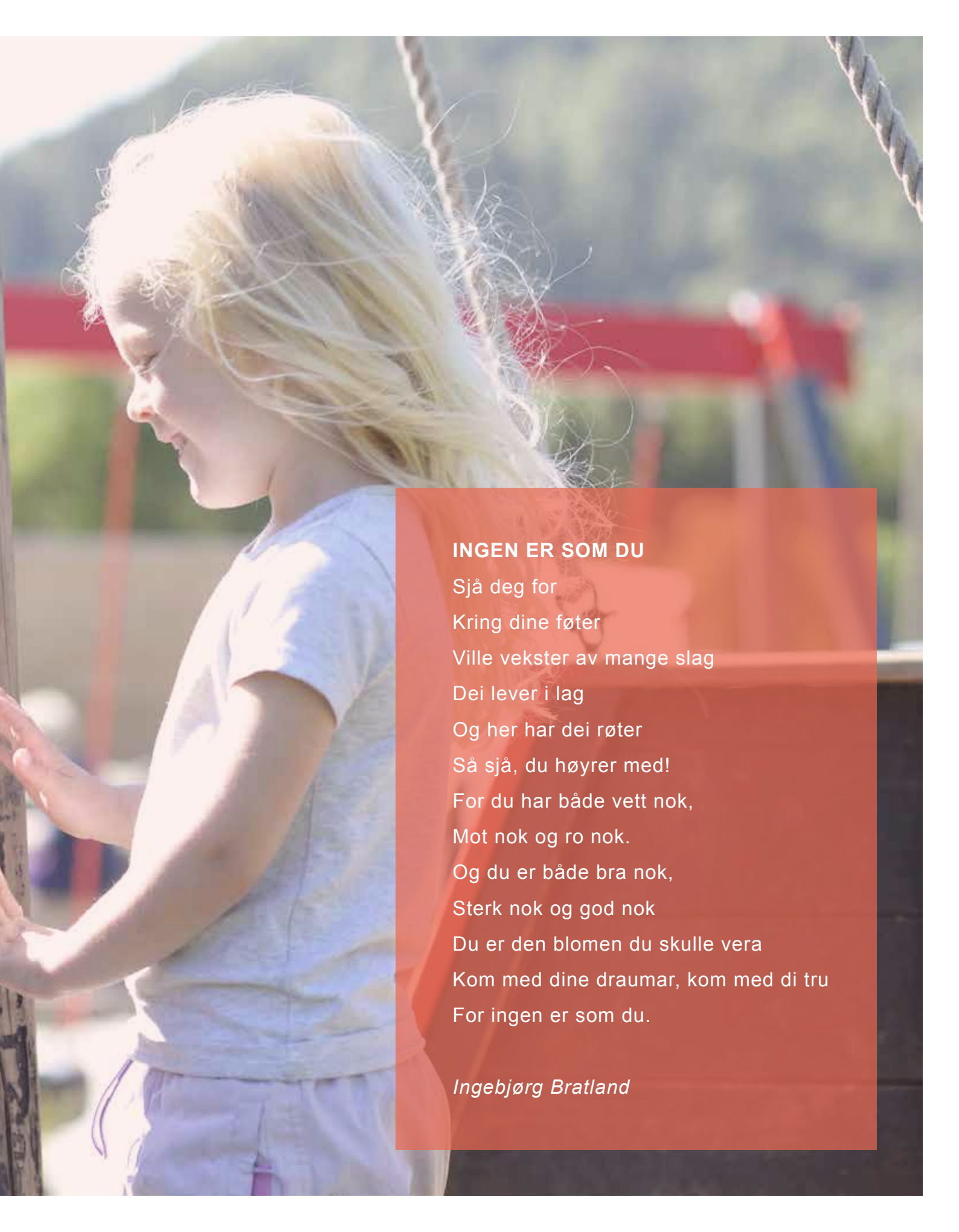
MÅL FOR ARBEIDSPROSESSAR

- ▶ Alle tilsette skal arbeide etter kjenneteikna i det autoritative leiingsprinsippet
- ▶ Alle tilsette skal ha fokus på arbeidsmetodar som fremjar gode relasjonar
- ▶ Alle barn/elevar skal medverke til eiga læring og utvikling ved å verte tekne med på samtale, planlegging og vurdering av eigne interesser, styrker og meistring
- ▶ Der skal vere skriftlege handlingsplanar for alle overgangar mellom einingane, både private og offentlege
- ▶ Hareid kommune har rutinar for systemarbeid der helsestasjonen, pedagogisk psykologisk teneste (PPT) og barneverntenesta (BVT) er samarbeidspartar (rådgjevande og rettleiande) til barnehage/skule og føresette i høve alle barn frå tidleg førskulealder
- ▶ Einingane skal ha skriftlege rutinar og system på samarbeid med helsestasjon, PPT, BVT
- ▶ Dei føresette skal vere ein ressurs for barna/elevane si læringsutvikling

RESULTATOPPNÅING VERT VURDERT GJENNOM

- ▶ Barnesamtalar
- ▶ Elevundersøkingar
- ▶ Brukarundersøking føresette
- ▶ Tilsette sin refleksjon over eigen praksis
- ▶ Årleg statistikk på spesialundervisning
- ▶ Årleg rapport i Kvalitetsplan 2016-2020 si eigenmelding

INGEN ER SOM DU

Sjå deg for
Kring dine føter
Ville vekster av mange slag
Dei lever i lag
Og her har dei røter
Så sjå, du høyrer med!
For du har både vett nok,
Mot nok og ro nok.
Og du er både bra nok,
Sterk nok og god nok
Du er den blomen du skulle vera
Kom med dine draumar, kom med di tru
For ingen er som du.

Ingebjørg Bratland

C. SAMARBEID HEIM – BARNEHAGE/SKULE

MÅL

Samarbeid heim og barnehage/skule skal bli sett på som ein føresetnad for å ivareta grunnleggjande rettar for foreldre og barn. Gjennom eit godt heim og barnehage/skulesamarbeid vil barnet/eleven sin motivasjon for barnehage/skule og opplevinga av tryggleik og det å høyre til, bli styrka. Når heim og barnehage/skule jobbar på same lag og dreg i same retning, aukar heilskapen og samanhengen i barn og unge sin kvardag.

- ▶ Barnehagelova seier at barnehagen, i samarbeid og forståing med heimen, skal ta vare på barnet sitt behov for omsorg og leik og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Både lova og læreplanen understrekar at heim/barnehage/skule har felles interesser når det gjeld behovet for samarbeid til eleven/barnet sitt beste
- ▶ Opplæringslova slår fast at foreldra har primæransvaret for oppfostring og oppseding av barna sine, men at det skal skje i samarbeid mellom heim og barnehage/skule
- ▶ Omgrepet foreldresamarbeid rettar søkjelyset på korleis vi kan få etablert eit konstruktivt og gjensidig samarbeid partane i mellom. Eit godt samarbeid mellom heim og barnehage/skule bidreg til at både barnehage og skule kan lukkast med å nå sine mål når det gjeld fagleg og sosial læring

Viktige faktorar for at ein skal lykkast med foreldresamarbeid er at samarbeidet må stå fram som eit «vi», med tydelege målsetjingar. Partane skal vere likeverdige og møte kvarandre med respekt. Foreldre og barnehage/skule må sjå på kvarandre som ein ressurs i barnet/eleven sin oppvekst. Foreldresamarbeidet skal bestå av informasjon, dialog og medverknad.

Både heim og barnehage/skule har felles nytte av at det vert lagt til rette for at barn og unge får eit læringsmiljø som skapar vekst og utvikling. God kommunikasjon mellom heim og barnehage/skule føreset at både dei som arbeider i barnehage/skule og foreldra sine forventningar er

tydeleg uttalt og forstått av begge partar. Foreldra betyr mykje for eleven/barnet sitt læringsutbytte, og dei er også ein viktig ressurs for både barnehage og skule i arbeidet med å sikre eit godt psykososialt læringsmiljø. Skulen må difor sjå på foreldra som jambyrdige samarbeidspartnarar i utdanninga og oppsedinga av barna. Det er barnehage/skule som skal initiere dette samarbeidet og etablere gode rutinar for samhandling. Barnehage/skule har her ei avgjerande rolle då dei er den stabile parten i samarbeidet. Nye foreldre skal møte ein barnehage/skule med gode samarbeidsrutinar.

MÅL FOR ARBEIDSPROESSAR

- ▶ Heim og barnehage/skulesamarbeidet ved eininga er prega av likeverd, og forventningar er tydeleg uttalt
- ▶ Foreldra får informasjon om barna si faglege og sosiale utvikling i forhold til måla og korleis heimen kan bidra til å fremje barnet si måloppnåing

RESULTATOPPNÅING VERT VURDERT GJENNOM

- ▶ Dialog på foreldremøte
- ▶ Barnesamtaler
- ▶ Dialog på «kontaktmøte»
- ▶ Foreldreundersøking
- ▶ Dialog med FAU og KFU

FAKTA:

FAU = Foreldrerådet sitt samarbeidsutval

KFU = Kommunalt foreldreutval

D. TVERRFAGLEG SAMHANDLING

MÅL

- ▶ Tverrfagleg samarbeid/samhandling utan opphald gjennom barnet sin oppvekst, til beste for barn og unge i Hareid kommune
- ▶ Utvikle og styrke det tverrfaglege samarbeidet mellom dei ulike tenesteområda som gjeld barn og unge i kommunen, med felles satsingar og mål
- ▶ Tverrfaglig samhandling er godt samarbeid og samordning av tiltak. Alle barn, unge og deira familiar, som har behov for hjelp og støtte frå fleire instansar, skal få rett hjelp til rett tid

Alle tenester og instansar som har med barn, unge og foreldre/føresette å gjere, er samarbeidspartar.

I Hareid skal vi fremje samhandling og medverknad med foreldre/føresette, og så langt som råd, skal barn og unge òg ha medverknad.

Grunnlaget for god samhandling må leggest i kommunen si toppleiing og organiserast for å gi eit heilskapleg tenestetilbod til brukarane. Samarbeidet skal vere på tvers av etatar og faggrupper. Organisering av tilbodet avheng av problemstilling og målsetjing.

Hareid kommune skal utvikle felles satsingar i tenesteområda som gjeld barn og unge. Det skal utarbeidast handlingplanar i tverrfagleg samarbeid for å fremje og samkøyre felles mål for barn og unge i Hareid. Hareid kommune har ulike tverrfaglege samarbeidsfora som ein kontinuerlig vil utvikle og styrke.

FAKTA:

Tverrfagleg samhandling = samarbeid mellom ulike faggrupper på tvers av faggrensene, der ein arbeider utviklingsretta mot felles mål.

GODT TVERRFAGLEG SAMARBEID VERT UTVIKLA GJENNOM

- ▶ Formell forankring politisk og med klare og tydelege ansvarsoppgåver i kommunen sine planar
- ▶ Respekt og aksept for kvarandre sine fagområde og grunnhaldning om likeverd
- ▶ Felles innsats og målsetjing, vi dreg lasset saman og gjer kvarandre gode
- ▶ Vi deler kunnskap, tankar og er gode lyttarar til kvarandre i samarbeidet
- ▶ God og open kommunikasjon er med på å legge til rette for god relasjonsbygging, som igjen bidreg til å skape tillit og rausheit
- ▶ Felles kompetanseheving og utvikling av felles omgrep fremjar samhandling
- ▶ Felles kompetansehevingstiltak kan fremje, motivere og tydeleggjere einingane sine handlingsplanar og føremål
- ▶ Felles forståing og einigheit kvifor samarbeidet er viktig for å nå målet og at ein har tid og rom for dialog. Syner til Gabrielsen(2009) sin studie som syner at tverrfagleg samarbeid er tidkrevjande og at det såleis krev rikeleg med ressursar

DIFOR ER TVERRFAGLEG SAMHANDLING VIKTIG

- ▶ Tverrfagleg samarbeid gir rom for ulike perspektiv og synspunkt, det gir moglegheiter for ei heilskapleg tilnærming
- ▶ Utfordringane er ofte samansett og komplekse og krev då kompetanse frå ulike fagfelt for å gi ei best mogleg teneste
- ▶ Fokus på arbeidsoppgåvene, der det tverrfaglege samarbeidet og summen av kompetansen i det tverrfaglege samarbeidet gir gode resultat
- ▶ I dialogen med andre oppstår det betre og djupare forståing

MÅL FOR ARBEIDSPROSESSAR

- ▶ Felles satsingar/kompetanseheving i alle tenesteområde som gjeld barn og unge
- ▶ Handlingsplanar i tverrfagleg samarbeid for å fremje og samkøyre felles mål for barn og unge i Hareid
- ▶ Skriftlege rutinar for samarbeid mellom dei ulike kommunale tenestene som i fylge lovverk skal samarbeide
- ▶ Tidleg identifisering og igangsetting av tiltak
- ▶ Sikre heilskapleg og samordna tenestetilbod utan oppfylgingsbrot
- ▶ Sikre kvaliteten ved overgang barnehage/barneskule og barneskule/ungdomsskule
- ▶ Utvikle samarbeidsarenaer med m.a. PPT, psykiatritenesta, NAV, førebyggjande seksjon ved politiet, skulehelsetenesta, BUP, barnevern

RESULTATOPPNÅING VERT VURDERT GJENNOM

- ▶ Barnesamtaler
- ▶ Elevundersøkingar
- ▶ Brukarundersøking føresette
- ▶ Tilsette sin refleksjon over eigen praksis
- ▶ Årlege evalueringsmøte i dei tverrfaglege samarbeidsfora
- ▶ Årleg rapportering i Kvalitetsplan 2016-2020 si eigenmelding

ORGANISASJONSUTVIKLING

BARNEHAGE

MÅL FOR BARNEHAGANE INNAN 2020

BARNEHAGAR

- ▶ Barnehagestruktur: tre kommunale barnehagar, ein privat barnehage
- ▶ Frå barnehagane i Hareid til Hareidsbarnehagane
- ▶ Barnehageplassar – Hareid kommune har full barnehagedekning.
Justere tal plassar i samsvar med behov

RESSURSAR

- ▶ Målsetting – vidareføring/auke økonomiske ressursar i samsvar med behov i barnehagane, styrking av tidleg innsats

PERSONALE I KOMMUNALE BARNEHAGAR

- ▶ *Barnehageleiarar* – legge til rette for vidareutdanning i leiing
 - ▶ *Ved rekruttering/ tilsetting* – mål om vidareutdanning i leiing
 - ▶ *Pedagogar* – legge til rette for vidareutdanning/kompetanseheving etter lovkrav og behov i barnehagen
 - ▶ *Barne- og ungdomsarbeidarar/fagarbeidarar* – ved rekruttering/tilsetting: tilsette personale med fagutdanning/relevant praksis
 - ▶ *Assistentar*: tilsette personale med relevant realfagleg kompetanse. Tilbod om kompetanseheving/legge til rette for at tilsette kan ta fagbrev
 - ▶ *Bemanningsnorm*:
 - ▶ Barnehagelærer/ Pedagog: 50% av årsverka i barnehagen (Bhg.I §18, forskr.§1)
 - ▶ Fagarbeidar/barne- og ungdomsarbeidar 25% av årsverka i barnehagen
 - ▶ Assistent med barnehagefagleg grunnkompetanse: 25% av årsverka i barnehagen
- Minimum bemanning:
- ▶ Pedagogar - barn under tre år - 1,5 årsverk per ni heile plassar
 - ▶ Barne- og ungdomsarbeidar/fagarbeidar - barn under tre år - eitt årsverk per ni heile plassar
 - ▶ Andre tilsette: Assistentar med realkompetanse (minimum kurs i barnehagefagleg grunnkompetanse) - 0,5 årsverk per ni heile plassar for barn under tre år

DESSE MÅLA VERT SIKRA SLIK

- ▶ Kompetanseplan for barnehagane i Hareid
- ▶ Tilbod om vidareutdanning/kompetanseheving
- ▶ Rekruttering/tilsetting

SKULE

MÅL FOR SKULANE INNAN 2020

SKULAR

- ▶ Skulestruktur: tre barneskular og ein ungdomsskule => Hareidskulen

RESSURSAR

- ▶ Målsetting – Vidareføring/auke av økonomiske ressursar i samsvar med behov i skulane

PERSONALE

- ▶ *Skuleleiarar* – legge til rette for vidareutdanning i leiing
- ▶ *Ved rekruttering/tilsetting* – mål om utdanning i leiing
- ▶ *Lærarar*
 - ▶ Opplæringslova §10-2 sikrar kompetansekrav for undervisning i faga engelsk, matematikk, norsk, norsk teiknspråk
 - ▶ Sikre at kvar skule har personale med relevant kompetanse i dei faga det vert undervist i
- ▶ *Barne- og ungdomsarbeidarar/fagarbeidarar* – ved rekruttering/tilsetting: tilsette personale med fagutdanning/relevant praksis
- ▶ *Assistentar* – ved rekruttering/tilsetting: tilsette personale med relevant realfagleg kompetanse. Tilbod om kompetanseheving/legge til rette for at tilsette kan ta fagbrev

DESSE MÅLA VERT SIKRA SLIK

- ▶ Kompetanseplan for skulane i Hareid
- ▶ Tilbod om vidareutdanning/kompetanseheving
- ▶ Rekruttering/tilsetting

SEKTOR FOR OPPVEKST I HAREID KOMMUNE – EIN LÆRANDE ORGANISASJON

For å skape utvikling i oppvekstsektoren må ein setje søkjelyset også på dei tilsette si læring. I Stortingsmelding nr. 30 – Kultur for læring – vert det peika på at utviklinga mot eit meir

kunnskapsdrive samfunn påverkar oppvekstsektoren på fleire måtar. Det vert mellom anna stilt auka krav til at ein skal arbeide som lærande organisasjonar.

Utdanningsdirektoratet peikar på fylgande kjenneteikn på lærande organisasjon:

- ▶ Ein velfungerande organisasjon der dei tilsette kjenner at dei er ein del av eit fellesskap med motiverande mål. Det er ikkje kultur for at dei tilsette gjer som dei vil, men at dei tilsette arbeider i samsvar med vedtekne mål for sektoren/eininga/avdelinga
- ▶ Høgt ambisjonsnivå og høge forventningar til å bruke kompetansen i kollegiet/eininga
- ▶ Det er mykje kvardagslæring, god samhandling og lettare å få hjelp av kollegaer
- ▶ Kvardagslæring går ikkje på kostnad av den organiserte læringa. Dei tilsette deltek meir i alle former for læring, og det vert lagt til rette for kunnskapsdeling
- ▶ Dei tilsette omtalar alle, også leiinga, positivt

MÅL FOR ARBEIDSPROESSAR

- ▶ Tilsette ved eininga må reflektere jamleg over eigen praksis for å utvikle kvalitet
- ▶ Pedagogane har ansvar for tydeleg læringsleiing, og synleggjere faglege og sosiale mål
- ▶ Leiinga i eininga har ansvar for tydeleg fagleg, administrativ og pedagogisk leiing
- ▶ Eininga har tydeleg visjon og mål for utvikling og læring
- ▶ Eininga har fokus på kompetanseutvikling gjennom: deling i einingane og mellom einingane
- ▶ Leiarobservasjon og rettleiing
- ▶ Barnehage-/skuleeigar har fokus på etter- og vidareutdanning, rekruttering på grunnlag av kompetansebehov, leiarutvikling og nettverksarbeid

RESULTATOPPNÅING VERT VURDERT GJENNOM

- ▶ Elevundersøkinga
- ▶ Foreldreundersøking
- ▶ Medarbeidarsamtalar med rektor/styrar
- ▶ Årsmeldinga frå einingane
- ▶ Dialogmøte mellom barnehage-/skuleeigar og einingane
- ▶ Kostra-tal

FAKTA:

Kostra = **K**ommune-**s**tat-**r**apportering
Viser statistikk av ressursinnsatsen,
prioriteringar og måloppnåing i kommunane.

Føremålet med å vidareutvikle oppvekstsektoren i Hareid som lærande organisasjon er å få ein betre barnehage og skule med einingar med kjerneoppgåva: – å gje ei god og tilpassa opplæring og danning for alle barna/elevane i Hareid kommune.

STRATEGISK UTVIKLING

Overordna kvalitetsplan for oppvekst i Hareid kommune 2016-2020 synleggjer Hareid kommune sine ambisjonar og målsetjingar for barn og unge si læring og danning i ei fireårsperiode. Det skjer mykje god læring i oppvekstsektoren i Hareid. Både barnehagane og skulane har arbeid på gong med satsingsområda i planen. Målet er likevel endå betre barnehagar og skular, og halde fram den positive utviklinga. I barnehage og skule i Hareid skal barna si læring og meistring gje tryggleik, trivsel, kunnskap, dugleik og haldningar. Læringsarbeidet skal ivareta både barna si læring og danning.

Læring av dei grunnleggjande dugleikane lesing, skriving og rekning, saman med fysisk aktivitet og fokus på eit sunt kosthald vil vere avgjerande for god folkehelse. Lesing, språk og omgrepsutvikling er naudsynt for at menneske skal kunne kommunisere, forstå og stille spørsmål, delta i eiga utvikling og i samfunnsutviklinga. Slik blir det vidare viktig at barnehage/skule bidreg til å vidareutvikle borna sine evner til å sjå seg sjølv og andre som medansvarlege for eit godt fellesskap og ei positiv samfunnsutvikling.

IKT I OPPVEKST

I rammeplanen står det at barna i barnehagen bør "få oppleve at digitale verktøy kan vere ei kjelde til leik, kommunikasjon og innhenting av kunnskap". I Kunnskapsløftet er digital kompetanse ein grunnleggande dugleik, og læreplanen stiller krav om at IKT skal nyttast i alle fag på alle steg.

I dag er situasjonen at skilnader aukar mellom kommunane som fylge av ulik tilgang til utstyr, digital kompetanse, digitale læringsressursar, og ulik grad av integrering av pedagogisk bruk av IKT. Hareid kommune har behov for investering i nytt IKT-utstyr. Dette er eit løft som oppvekstsektoren ikkje klarer å ta innfor dei økonomiske rammene ein har no, og må prioriterast av barnehage-/skuleeigar i planperioden.

I oktober 2013 tok kommunestyret den utarbeidde skulebruksplanen for 2014-2030 til vitende. Skulebruksplanen gjaldt i hovudsak

skulestruktur i kommunen. Skulestruktur er ikkje eit tema i føreliggande plan. Eit kapittel i Skulebruksplanen handlar om innhald og kvalitet i skulen, noko som og er aktuelt i vår plan.

Kommuneplan for Hareid kommune, vedteken 27.04.2006, gjeld for perioden 2006-2018. Planen skal vere eit styringsreiskap både politisk og administrativt, og har m.a. fylgande mål:

- ▶ Hareid skal vere bu- og opplevingskommune. Ein attraktiv kommune å bu og leve i for den einskilde, for familien, for tilflyttarar og kompetansepersonar
- ▶ Hareid kommune skal gi barn og unge gode oppvekstvilkår, trygge miljø, trivsel og samkjensle som grunnlag for livskvalitet, identitet og utvikling

Busetting og bustadbygging er ein viktig faktor i utviklinga av gode og trygge oppvekstvilkår.

ØKONOMI

Etter- og vidareutdanning, kompetanseheving, nettverksarbeid på tvers av einingane og i samarbeid med andre kommunar, vil gi ekstra kostnadar. Behov for auka løyvingar må verte vurdert i samband med økonomiplanen kvart år.

Mange av tiltaka skisserte i planen vil kunne gjennomførast innanfor eksisterande rammer og eksterne tilskot. Gjennomføring av overordna oppvekstplan vil likevel vere avhengige av dei budsjetttrammene einingane har til ei kvar tid.

OPPFYLGING AV PLANEN

Tiltaka som ligg i handlingsprogrammet skal gjennomførast innanfor planperioden. Dei ulike tiltaka skal innarbeidast i einingane sine årlege planar. Gjennomføringa av tiltaka skal prioriterast, med eit atterhald om tilgjengelege økonomiske ressursar. Ansvar for å utarbeide tiltaksplanar ligg til einingsleiaren.

Det vert gjennomført leiarsamtalar/medarbeidar-samtalar årleg. Status og tilbakemelding på måloppnåing er tema i samtalane.

Nokre av tiltaka kan realiserast som resultatmål vedtekne i økonomiplanen, andre vil vere ein del av einingane sine egne utviklingsplanar og den ordinære drifta. Kva som skal prioriterast for kvart år, skal gå fram av økonomiplanen, og rapporterast frå eininga sin årsrapport via kommunens årsmelding til kommunestyret.

For å sikre at alle fagområde/sectorane får felles kompetanseheving, bør det utarbeidast ein felles kompetanseplan knytt opp mot kvalitetsplanen. Dette for å sikre at ein får arbeide inn felles arbeidsmåtar, felles tankegang og felles haldningar i alt arbeid med kvalitetsplanen og einingsplanane.

Oppfylginga av plantiltaka er som nemnt avhengig av tilgjengelege ressursar, både økonomiske og personalmessige. Utviklingsarbeid kostar, kvalitet kostar, og nødvendige ressursar må ligge føre til dette.

OPPFYLGING AV PLANEN

For å sikre informasjonsflyt og for å gje politisk nivå høve til medverknad skal dei årlege tiltaksplanane for einingane leggest fram for Levekårsutvalet.

REVISJON AV PLANEN

Planen skal reviderast i 2018, i samsvar med nye lovendingar .

GRUNNLAGSDOKUMENT

NASJONALE STYRINGSdokUMENT

STORTINGSMELDINGAR

- ▶ Læring og fellesskap
- ▶ Motivasjon – Mestring – Muligheter
- ▶ Vurdering for læring 2008
- ▶ På rett vei. Kvalitet og mangfold i fellesskolen
- ▶ Utdanningslinja
- ▶ Lov om folkehelsearbeid
- ▶ Kultur for læring
- ▶ ... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring
- ▶ En helhetlig integreringspolitikk Mangfold og fellesskap

ANDRE DOKUMENT

- ▶ Læringsplakaten
- ▶ Forvaltningsloven
- ▶ Offentlighetsloven
- ▶ Plan- og bygningsloven
- ▶ Barnehagelova/Opplæringslova
- ▶ Folkehelselova
- ▶ Kompetanse for mangfold

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL HAR FYLGANDE STATLEGE STRATEGIAR OG KOMPETANSEUTVIKLINGSTILTAK

- ▶ Kompetanse for kvalitet
- ▶ Kompetanse for mangfald 2013-2017
- ▶ Ungdomstrinn i utvikling 2013-2017
- ▶ Vurdering for læring 2014-2017
- ▶ Læringsmiljøprosjektet – målretta tiltak mot mobbing
- ▶ Betre læringsmiljø 2009-2015 «Veilederkorps»
- ▶ Rettleiing av nyutdanna barnehagelærarar og lærarar
- ▶ Sensorskulering

HAREID KOMMUNE HAR DESSE LOKALE STYRINGSKJEMER

- ▶ Kommuneplanen for Hareid kommune 2006-2018
- ▶ Pedagogisk plan og plattform for grunnskulane i Hareid, 2004
- ▶ Barnehagane sine årsplanar og andre plandokument
- ▶ Rammeplan for barnehagane i Hareid kommune 2013-2016
- ▶ Skulane sine ulike handlingsplanar
- ▶ Lokalt arbeid med læreplanar, 2014
- ▶ Introduksjonsprogram for Hareid kommune, 2004
- ▶ Kompetanseplanar for barnehage og skule
- ▶ Plan for overgang barnehage-skule
- ▶ Vedtekter for skulefritidsordninga (SFO) v/skulane
- ▶ Handlingsplanar i barnehagane og skulane mot mobbing
- ▶ Prosjektplan for Hareidskulen «Vurdering for læring»
- ▶ Prosjektplan for Ungdomskulesatsinga for Hareid ungdomskule
- ▶ Ruspolitisk handlingsplan
- ▶ Handlingsplan for helsestasjon og skulehelsetenesta
- ▶ Handlingsplan for barnevernet
- ▶ Planverk for koordinerande eining/psykisk helse
- ▶ Planverk for vaksenopplæringa
- ▶ Verksemdsplan for PP-tenesta
- ▶ Skulebruksplan for Hareid kommune
- ▶ DUB prosjektplan (Arbeid med læringsmiljø i barnehage og skule m.m)
- ▶ Kompetanseløft for barnehagane

VEDLEGG

AUTORITATIV LEIING

UTFYLLANDE TEORI OM VAKSENROLLA I BARNEHAGE/SKULE

Eit godt og inkluderande læringsmiljø skal bidra til positiv læring og utvikling for barn og unge, det skal samstundes sikre ein barnehage- og skulekvardag som fremjar god helse og trivsel. I eit trygt miljø vil alle kunne kjenne seg verdsett og anerkjent, dei vil trivast og oppleve at dei høyrer til, uansett evner og føresetnadar.

Hareidsamfunnet må arbeide mot at ingen skal oppleve mobbing, utestenging, trakassering, rasisme, vald eller diskriminering. Alle som arbeidar i oppvekstsektoren har ansvaret for at alle barn og unge skal kjenne at dei «høyrer til» i eit fagleg, sosialt og kulturelt fellesskap. Barna i barnehagen og elevane i skulen skal oppleve høg grad av meistring, det å ha gode relasjonar til sine leiarar og eit godt sosialt klima i barnegruppa og i klassa. Forsking viser spesielt fem forhold som er grunnleggande når ein arbeidar for å utvikle og oppretthalde gode læringsmiljø:

1. Læraren/pedagogen si evne til å leie gruppe/klasse og undervisning/læringsaktivitetar
2. Positive relasjonar mellom barn/elev og leiar
3. Positive relasjonar og kultur for læring / undring blant barna/elevane
4. Godt samarbeid mellom heim og barnehage/skule
5. God leiing (autoritativ), organisasjon og kultur for læring på skule og i barnehagen

Skal ein kunne utvikle gode læringsmiljø i barnehage og skule med bakgrunn i desse prinsippa, så må ein arbeide systematisk over tid, ein må involvere heile Hareidsamfunnet og sikre reell medverknad frå elevar, barn, tilsette, samarbeidspartar, skuleeigar og foreldre. Ein må arbeide kontinuerlig med å utvikle kunnskapsbaserte arbeidsmåtar slik at ein kan få ut det beste læringspotensialet hos alle. Ved å utvikle autoritative leiarar vil ein mellom anna kunne legge til rette for god fagleg, emosjonell og sosial læring, ein vil også kunne førebygge mobbing og dermed bygge gode psykososiale barnehage- og skulemiljø.

Omgrepet autoritativ leiing kjem frå sosiologien der Diana Baumrind forska på ulike foreldrestilar (Baumrind, 1991b). Den autoritative foreldrestilen var kjenneteikna av at den vaksne hadde ein balanse mellom realistiske forventningar og krav på den eine sida, og relasjonsbygging med varm grensesetting på den andre sida. Funn frå denne forskinga syner at den autoritative oppsedinga gir den beste utviklinga for barn og unge (Baumrind, 1991a).

Nordahl med fleire (2003) framhevar at i norsk skule blir autoritativ klasseleiing og autoritativ lærer brukt om ein god klasseleiarstil, og omgrepet autoritative vaksne vert også brukt i barnehagesamanheng (Roland & Størksen, 2011). Ein autoritativ leiar er truverdig og kompetent. Vedkomande gir mykje fagleg, sosial og emosjonell støtte.

Denne leiaren er kjenneteikna ved at vedkomande er svært omsorgsfull, viser ekte interesse og gir barna mykje varme. Dermed prioriterer leiaren å bygge gode relasjonar til barna og elevane, samstundes som vedkomande er tydeleg og har kontroll i ulike situasjonar. Vaksne stiller samtidig realistiske krav og kommuniserer og handhevar klare forventningar og grenser (Johansen 2006). Ein autoritativ vaksen motiverer og hjelper barna og elevane vidare i læringsarbeidet når det trengs utan å overta, dei utøver ein vurderingspraksis og gir tilbakemelding som fremjar læring og utvikling. Vaksne legg vekt på barnet og elevane sine sterke sider og interesser, og dei syner høge forventningar til at barnet eller eleven skal meistre ulike oppgåver og sjølvhjelpsdugleikar. Grensesetting

er ikkje straffande, ein nyttar derimot hyppig bruk av oppmuntring og ros for innsats og ønska åtferd. Grenser vert forklart slik at ein forstår dei moralske prinsippa som ligg bak grensesettinga. Dermed utviklar barn og unge evne til å overføre strategiane til andre situasjonar. Då er det også større sjanse for at ein kan ta dei rette vala, også når vaksne ikkje er til stades.

Ein autoritativ leiar legg til rette for meistringsopplevingar og vedkomande er effektiv og engasjert i klasse- og undervisningssamanheng samstundes som vedkomande tilpassar oppgåver og krav etter evner og føresetnadar. Den autoritative leiaren står fram som ein naturleg autoritet og vert vanlegvis oppfatta som trygg, tydeleg og til å stole på. Ein autoritativ vaksen viser respekt og anerkjenner alle. Vedkomande ser på menneske som likeverdige, og det er den enkelte sin subjektive oppleving av seg sjølv som er vesentleg å få kjennskap til.

Reglar vert gjerne utforma i eit samspel, dei er godt kjende og vert handheva på ein måte som vert akseptert (Nordahl m.fl.2003). Den autoritative vaksne er eit godt førebilete og kan virke positivt inn på alle si læring og utvikling, både fagleg, sosialt og kulturelt. Denne leiarstilen fører til at barn, unge og vaksne har gjensidig tillit til kvarandre, det vert lagt til rette for vennskap, orden og positive normer i gruppa. Dei som vert møtt med autoritativ leiing utviklar god sjølvkjensle og dei vert tryggare og sluttar opp om fellesskapet. Det er ein stor sjanse for at dei som vert møtt med autoritativ leiing vert autoritative sjølve (Johansen 2006).

HISTORIKK FOR ARBEIDET MED KVALITETSPLANEN

Hareid kommunestyre starta opp prosessen med vedtaket 19. mars 2015 i PS 14/15 Overordna kvalitetsplan for Oppvekst i Hareid kommune 2016-2020. Det vart etablert ei styringsgruppe som har utarbeidd overordna rammer for arbeidet med kvalitetsplan og ei arbeidsgruppe med ansvar, mynde og mandat for utarbeiding av prosessar undervegs og ferdigstilling av kvalitetsplan. Levekårsutvalet har vore referansegruppe for prosjektet.

MEDLEMMANE I STYRINGS- OG ARBEIDSGRUPPA HAR VORE:

Ottar Røyset	leiar Levekårsutvalet	Solveig Ertesvåg	styrar Syverplassen barnehage
Hege Tretnes	rektor Hareid skule	Ingrid Evebø Haug	leiar Ulstein og Hareid PPT
Ann Elin Skeide	leiande helsesøster	Trine Falkenstein	kommunalsjef oppvekst
Eva Andreassen Lyng	barnevernet	Cecilie Bjørlykke	rektor Hjørungavåg skule
Mariann Båtnes	rådgevar oppvekst	Randi Kvammen	styrar Bigset barnehage

Det vart halde politisk dag 28. april 2015 om innhald og kvalitet på planen. På dette møtet deltok representantar for politisk nivå, administrasjon, kommunale tenester, ungdomsråd og frivillige lag og organisasjonar.

Hausten 2015 vart det også ein politisk debatt om innhaldet i kvalitetsplanen. Dei signala som der kom fram frå politisk nivå, er lagt som føringar for det vidare arbeidet med utforminga. Grunna skifte av administrativ leiing ved nyttår 2015/2016, vart det behov for noko meir tid til planarbeidet. Kommunestyret fekk i møte 18. februar 2016 ei referatsak (RS 2/16) om

situasjonen og tok samrøystes til orientering at styringsgruppa ville prøve å få ferdig planen til politisk handsaming i junimøtet.

Kommunalsjef Trine Falkenstein leia arbeidet med kvalitetsplanen gjennom 2015, til ho slutta ved utgangen av 2015. Oddbjørn Grimstad vart konstituert kommunalsjef for oppvekst frå 1. januar 2016, og har leia kvalitetsplanarbeidet sidan. Eivind Longva har vore med i arbeidet, og ikkje minst har Mariann Båtnes hatt ei sentral rolle i arbeidet med planen.

REFERANSAR

LÆRINGSMILJØET

Baumrind, D. (1991a). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *The Journal of Early Adolescence*, 11(56).

Baumrind, D. (1991b). Parenting style and adolescent development. In R Brooks-Gunn, R Lerner & A.C Peterson (Eds.), *The Encyclopedia of adolescents* (pp. 746-758). New York: Garland.

Johansen, J.B og Sommar, D. (2006): "Oppdragelse, danning og sosialisering i læringsmiljøer". Oslo Universitetsforlaget Nordahl, T, Sørli, M, Tveit, A, & Manger, T. (2003). *Alvorlige atferds-vansker. Effektiv forebygging og mestring i skolen. Veileder for skolen*. Oslo: Læringsenteret.

Roland, P, & Størksen, I. (2011). *Alle barn på jorden har den samme rett* (Vol. 1). Kristiansand: Stiftelsen Være Sammen.

<http://www.udir.no/Laringsmiljo/>

TIDLEG INNSATS

<http://www.udir.no/Regelverk/tidlig-innsats/>

BARNEHAGE/SKULE/HEIM-SAMARBEIDET

<http://www.udir.no/Laringsmiljo/Bedre-laringsmiljo/Hjem-skole-samarbeid/Samarbeidet-mellom-hjem-og-skole/?depth=0&read=1>

TVERRFAGLEG SAMARBEID

«Tverrfaglig samhandling er en arbeidsform som innebærer at ulike yrkesgrupper utfyller hverandre gjensidig for en mest mulig helhetlig tilnærming til brukernes behov.»

Bourdieu, Pierre og Lois J.D. Wacquant. 1995. *Den kritiske ettertanke. Grunnlag for samfunnsanalyse*. Oslo: Det Norske Samlaget. I vitenskapsteori. Master i sosialt arbeid. Høgskolen i Oslo. 2009.

Gabrielsen, Birte. 2009. *Godt tverrfaglig samarbeid? Kvalitativ undersøkelse om funksjonen av det tverrfaglige samarbeidet i København-modellen*. Institutt for spesialpedagogikk, Universitetet i Oslo.

<http://www.duo.uio.no/publ/isp/2009/92530/MasteroppgaveDUOpdfbib1.pdf>

HAREID KOMMUNE

KVALITETSPLAN 2016 – 2020

www.hareid.kommune.no